

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง ชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย
ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสวนหลวง ๑ เขตบางคอแหลม

จัดทำโดย นางชดาวรรณ ป่าไม้
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางคอแหลม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๖
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง ชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย
ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสวนหลวง ๑ เขตบางคอแหลม

จัดทำโดย นางชดาวรรณ ป่าไม้
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๖
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

รายงานนี้เป็นความเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

อัคคีภัยเป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่มีความเสี่ยงและโอกาสที่จะเกิดในชุมชนเมืองมากที่สุด ซึ่งอาจเกิดจากความประมาทของมนุษย์ เมื่อเกิดขึ้นแล้วสามารถสร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศได้ ขณะเดียวกันก็เป็นสาธารณภัยที่สามารถป้องกันได้ หรือหากเกิดขึ้นแล้วสามารถลดความสูญเสียได้เช่นกันหากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและประชาชนมีการเตรียมความพร้อมและไม่อยู่ในความประมาท โดยเฉพาะประชาชนต้องมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน เพราะประชาชนจะเป็นผู้เผชิญกับอัคคีภัยเป็นลำดับแรก

การจัดทำชุมชนสวนหลวง ๑ เป็นชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชนให้น่าอยู่ สะอาด เป็นระเบียบ ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเบื้องต้นในการป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสร้างกลุ่มเครือข่ายในการระงับและป้องกันบรรเทาอัคคีภัย และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีเป้าหมายต้องการสร้างจิตสำนึกในเรื่องการรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชน ลดอัตราเสี่ยงการเกิดอัคคีภัย มีการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ฝึกซ้อมแผน และมีชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน โดยกำหนดการดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้งบประมาณจากงบพัฒนาชุมชน ๑๐,๐๐๐ บาท งบสนับสนุนจากมูลนิธิศาลเจ้ากวนอู ปัจจัยที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนโดยเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทุกกิจกรรม

การสร้างชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่ชุมชนสวนหลวง ๑ เมื่อประสบผลสำเร็จแล้ว ต้องขยายผลไปยังชุมชนอื่นจนครบทุกชุมชนในพื้นที่เขตบางคอแหลมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๖ ระหว่างวันที่ ๓ มิถุนายน - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ และ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๘ ได้จัดทำขึ้นสำเร็จโดยมีผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร (นายวรภาส รุจิโกชน) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น ซึ่งเป็นประโยชน์ช่วยให้ผลการศึกษามีความสมบูรณ์ถูกต้อง สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ชดาวรรณ ปาไม้

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
เรื่องชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัยศึกษาเฉพาะ กรณีชุมชนสวนหลวง ๑ เขตบางคอแหลม	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๔
เป้าหมาย	๔
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๕
นิยามศัพท์	๕
ขั้นตอนการดำเนินการ	๖
ระยะเวลาดำเนินการ	๙
งบประมาณ	๙
แผนการปฏิบัติ (Action Plan)	๑๐
แนวทางในการบริหารความเสี่ยง	๑๑
การประเมินผล	๑๒
ข้อเสนอแนะ	๑๒
บรรณานุกรม	๑๓
ภาคผนวก	

เรื่อง ชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสวนหลวง ๑

เขตบางคอแหลม

หลักการและเหตุผล

ชุมชนสวนหลวง ๑ เป็นชุมชนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณซอยเจริญกรุง ๑๐๓ แขวงบางคอแหลม เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๕ ไร่ ห่างจากถนนเจริญกรุงประมาณ ๑๐ เมตร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ถนนเจริญกรุง
ทิศใต้	ติดต่อกับ ชุมชนวัดจันทรีใน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ชุมชนบางอุทิศ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ชุมชนบางคอแหลม

การครอบครองที่ดิน เป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนเป็นที่เอกชน สภาพทางกายภาพของชุมชนเป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีความเป็นอยู่ค่อนข้างแออัด ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นบ้านไม้ มีทางเดินเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีจำนวนบ้าน ๕๒๔ หลังคาเรือน จำนวนครอบครัว ๘๘๑ ครอบครัว จำนวนประชากร ๒,๖๔๐ คน ชาย ๑,๔๒๕ คน เป็นหญิง ๑,๒๑๕ คน มีมีสยิดจำนวน ๑ แห่ง คือ มีสยิดอัล-อติก โรงเรียน ๑ แห่ง คือโรงเรียนรักษาราชาวชิตร เป็นโรงเรียนเอกชน มีศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน ๒ แห่ง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว และแม่บ้าน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมานับถือศาสนาพุทธ ได้จัดตั้งชุมชนตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ. ๒๕๓๔ ตามประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ มีประธานกรรมการชุมชน ชื่อ นายสุชาติ บุญมี

จากสภาพทั่วไปของชุมชนมีบ้านเรือนประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เก่าแก่ เนื่องจากเป็นแหล่งเจริญและเป็นเมืองเก่า สภาพถนน ตรอก ซอยต่างๆ ภายในชุมชนมีขนาดเล็กคับแคบ ไม่สะดวกต่อการสัญจร และการเข้าระงับอัคคีภัย ขาดการป้องกันและการดูแลเอาใจใส่ด้านอัคคีภัย หากเกิดอัคคีภัยจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ผู้เสนอรายงานจึงวิเคราะห์หาสาเหตุ สรุปได้ดังนี้

๑. สภาพทางกายภาพ เป็นชุมชนเก่าแก่ ปลูกสร้างด้วยไม้ ซึ่งเป็นวัสดุติดไฟง่าย เมื่อเกิดเพลิงไหม้ยากต่อการระงับเพลิงไหม้ ทำให้สามารถติดต่อลูกหลานอย่างรวดเร็ว รถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงไม่สามารถเข้าถึงได้

๒. ประชาชนในชุมชนขาดความรู้ด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๓. วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดับเพลิง เช่น เครื่องดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง เครื่องดับเพลิงชนิดหาลบาม ขาดการดูแลบำรุงรักษา ขาดการทดลองเครื่องยนต์ แหล่งน้ำตามธรรมชาติมีแต่ขาดการพัฒนา และแหล่งน้ำมีน้อย

๔. สภาพเครื่องใช้ไฟฟ้าของแต่ละบ้านขาดการดูแล อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้านไม่ได้มาตรฐานเก่า ชำรุด ไม่ได้ซ่อม

๕. ไม่มีอาสาสมัครในการดับเพลิงในชุมชน

การนำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บัญชาการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองผู้บัญชาการกรุงเทพมหานคร และผู้บัญชาการเขตเป็นผู้ช่วยผู้บัญชาการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีอำนาจจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำกับ ดูแล การฝึกอบรมอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่นๆ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนที่กำหนดในแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

๒. นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (หม่อมราชวงศ์ สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ได้มีนโยบายด้านความปลอดภัยปฎิรูปกรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งความปลอดภัยสำหรับทุกคนอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพื่อความสุขของคนกรุงเทพมหานครและผลักดัน อนาคตกรุงเทพฯ สู่ความเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระในทางความคิด มีความรู้ ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนถึงที่สุด กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเอง และถือเป็นภาระหน้าที่ของตน ร่วมคิด ร่วมกันติดตามประเมินผล ร่วมรับผลประโยชน์

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับทางราชการ โดยแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำสุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของภาคราชการที่เกิดโอกาสให้ประชาชน เข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ

๒. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่างๆ

๓. การเกี่ยวข้องเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ

๔. ความร่วมมือเป็นการให้กลุ่มประชาชน ผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับทุกภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ

๕. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับที่สูงสุด โดยให้เป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงมติในประเด็นสาธารณะต่างๆ

๔. ทฤษฎีกระบวนการบริหาร POSDCORB ของกูลิค และ เออร์วิกค์

กูลิค และเออร์วิกค์ ได้รวบรวมแนวคิดทางด้านการบริหารต่างๆเอาไว้ในหนังสือชื่อ “Paper on the Science of Administration” โดยเสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า “POSDCORB” ภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร ๗ ประการ คือ

๑. Planning (การวางแผน) เป็นการวางแผนเค้าโครงการกิจกรรมซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. Organizing (การจัดองค์การ) เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization)

๓. Staffing (การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ทั้งนี้ให้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้

๔. Directing (การอำนวยการ) เป็นภารกิจในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจ (Decision making) เป็นต้น

๕. Coordinating (การประสานงาน) เป็นการประสานให้ส่วนต่างๆของกระบวนการทำงาน มีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และราบรื่น

๖. Reporting (การรายงาน) เป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน โดยที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์การอยู่ด้วย

๗. Budgeting (การงบประมาณ) เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการทำบัญชีการควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง

๕. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการร่วมกลุ่มคน จูงใจไปยังเป้าประสงค์โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดีเรียกว่า ผู้นำปฏิญาณ (positive leader) ผู้นำพลวัต คือ เคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอ (dynamic leader) และผู้นำไม่มีกิจ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ ที่เรียกว่า ผู้นำปฏิเสธ (negative leader) ผลของการใช้ทฤษฎีการสร้างผู้นำ จึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ขวัญกำลังใจงานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้น การสร้างผู้นำที่ดีย่อมจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆด้วยดีนั่นเอง (ยุพาพร รูปงาม, ๒๕๔๕, หน้า ๘)

๖. แนวทางในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) ของสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นการจัดการภัยพิบัติ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา และบริหารจัดการภัยพิบัติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนสามารถระงับบรรเทาภัยได้ก่อนหน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ

แนวทาง/ข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา

จากปัญหาต่างๆของชุมชนสวนหลวง ๑ ผู้เสนอรายงานจึงมีแนวคิดในการบริหารจัดการ ให้ชุมชนสวนหลวง ๑ ให้สามารถช่วยเหลือตัวเอง ลดการพึ่งพาจากหน่วยงานภาครัฐ โดยดำเนินการ

๑. สำรวจพื้นที่ด้านกายภาพ ของชุมชนสวนหลวง ๑ เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เป็นชุมชนที่สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย โดย

- จัดทำกิจกรรม Big Cleaning Day ทุกเดือน เดือนละ ๑ ครั้ง
- จัดทำกิจกรรมขุดลอกคลองสวนหลวง ๑ เก็บขยะ ขจัดวัชพืช โดยดำเนินการ ๓ เดือน ๑ ครั้ง
- รณรงค์ให้ปลูกต้นไม้ บริเวณรั้วบ้านเพื่อเป็นแนวกันไฟ

๒. จัดทำกิจกรรมสำรวจตรวจสอบสายไฟฟ้า และซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุด โดยประสานการไฟฟ้านครหลวง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สำรวจตรวจสอบ สายไฟฟ้า และวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน ดำเนินการเดือนละ ๑ ครั้ง

๓. ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เพื่อเพิ่มความรู้ในด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย และแจ้งเตือนให้ระมัดระวังถึงสาเหตุที่อาจจะทำให้เกิดอัคคีภัย โดยดำเนินการวันละ ๒ ครั้ง เช้า, เย็น

๔. จัดตั้งชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนสวนหลวง ๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชนสวนหลวง ๑ ให้น่าอยู่ สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย
๒. เพื่อให้ประชาชนในชุมชนสวนหลวง ๑ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเบื้องต้น ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน
๓. เพื่อลดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากเหตุการณ์อัคคีภัย
๔. เพื่อสร้างกลุ่มเครือข่ายในการระงับและป้องกันบรรเทาอัคคีภัย
๕. เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชน หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ และเพื่อจะได้เป็นชุมชนต้นแบบในการป้องกัน และระงับอัคคีภัย และขยายผลไปยังชุมชนในพื้นที่เขตบางคอแหลม

เป้าหมาย

๑. สร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในชุมชนสวนหลวง ๑ ให้ตระหนักในเรื่องการรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชนให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าอยู่ และลดอัตราเสี่ยงการเกิดอัคคีภัย
๒. ชุมชนสวนหลวง ๑ มีการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยอัคคีภัยของชุมชน จำนวน ๑ แผน
๓. ชุมชนสวนหลวง ๑ มีการฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๔. ชุมชนสวนหลวง ๑ มีชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การที่จะดำเนินการให้ชุมชนสวนหลวง ๑ เป็นชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะต้องมีปัจจัยสนับสนุน ๔ M ประกอบด้วย Man, Money, Materials, Management

๑. Man คือ คน ประธานชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีบารมี ชื่อสัตย์ สุจริต ประชาชนในชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ร่วมกันจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ร่วมกันฝึกซ้อมตามแผน ร่วมกันพัฒนาพื้นที่ให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าอยู่ สะดวกเมื่อเกิดอัคคีภัย

๒. Money คือ เงิน จะต้องมียกงบประมาณเพื่อให้ชุมชนซื้อวัสดุอุปกรณ์และน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการทดสอบเครื่องยนต์

๓. Materials คือ วัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินการระงับอัคคีภัย เช่น เครื่องดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง เครื่องดับเพลิงชนิดหาคาบ สายดับเพลิง ประปาหัวแดง อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานเมื่อเกิดอัคคีภัย

๔. Management คือ กระบวนการบริหารจัดการ ในเรื่องการวางแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน การฝึกซ้อมตามแผน การประสานงานระหว่างประชาชนในชุมชน การประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชน และภาครัฐ มีความชัดเจนและปฏิบัติได้ถูกต้อง

นิยามศัพท์

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีระบบ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน การทำให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถที่จำเป็น และมีทัศนคติที่ดีสำหรับการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานหรือองค์กรนั้น

อัคคีภัย หมายถึง สาธารณภัยประเภทหนึ่งที่เกิดจากไฟ ไฟเป็นพลังงานอย่างหนึ่งที่ทำให้ความร้อน ความร้อนของไฟที่ขาดการควบคุมดูแลจะทำให้เกิดการติดต่อกลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิง เกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง หากปล่อยเวลาของการลุกไหม้นานเกินไปจะทำให้เกิดการติดต่อกลุกลามมากยิ่งขึ้น สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าหากการลุกไหม้มีเชื้อเพลิงหนุนหรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมามาก ความร้อนก็จะมากขึ้น

การป้องกันอัคคีภัย หมายถึง การดำเนินการเพื่อมิให้เกิดเพลิงไหม้ และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการรองรับเหตุการณ์เมื่อเกิดเพลิงไหม้ด้วย

การระงับอัคคีภัย หมายความว่า การดับเพลิงและการลดการสูญเสียชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากการเกิดเพลิงไหม้

สาธารณภัย หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือ

ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

ชุมชน หมายถึง ชุมชนแออัด ชุมชนชานเมือง เคหะชุมชน หมู่บ้านจัดสรร และชุมชนเมือง ที่กรุงเทพมหานครกำหนดขึ้น ทั้งนี้โดยทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร

สมาชิกชุมชน หมายถึง ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในชุมชนนั้น

ขั้นตอนการดำเนินการ

การที่จะดำเนินการให้ชุมชนสวนหลวง ๑ เป็นชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย มีแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑. ปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชนสวนหลวง ๑ โดยดำเนินการ ดังนี้

โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน	ระยะเวลา/งบประมาณ
๑. จัดกิจกรรม Big Cleaning Day	<p>๑. ประธานชุมชน ประชุมสมาชิกในชุมชน กำหนดวันจัดกิจกรรม Big Cleaning Day (เดือนละ ๑ ครั้ง)</p> <p>๒. จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในกิจกรรมทำความสะอาด เช่น มีด , ไม้กวาด โดยใช้งบประมาณชุมชน เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จเก็บไว้เป็นของส่วนกลางของชุมชน ที่ประธานชุมชน หรือที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ของชุมชน</p> <p>๓. ประธานชุมชนจัดทำข้อตกลงกับสมาชิกในชุมชนให้ส่งผู้แทนบ้านละ ๑ คน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำความสะอาดและ กิจกรรมขุดลอกคลองร่วมกับสำนักงานเขตบางคอแหลม โดยจัดทำเป็นตารางร่วมกิจกรรมมอบหมายเพื่อให้ทราบว่าบ้านไหนรับผิดชอบเดือนไหนแล้วปิดประกาศ และประชาสัมพันธ์เสียงตามสายให้ทราบ</p> <p>๔. จัดทำหนังสือถึงสำนักงานเขตบางคอแหลม ขอความร่วมมือจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาฯ ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ฝ่ายโยธา ฝ่ายเทศกิจ พร้อมวัสดุอุปกรณ์ รถเก็บขนขยะ เพื่อร่วมกับชุมชนตัดแต่งต้นไม้กิ่งไม้ เก็บกวาดขยะของเหลือใช้ไม่ให้เป็นแหล่งเชื้อเพลิง เก็บกวาดถนน วัสดุอุปกรณ์ที่กีดขวางทางเดินเพื่อความสะอาดทุกเมื่อเกิดเพลิงไหม้สามารถใช้เป็นเส้นทางหนีภัย หรือการอพยพได้โดยสะดวก</p>	<p>เดือนละ ๑ ครั้ง</p> <p>ใช้งบประมาณจากงบพัฒนาชุมชน ๑๐,๐๐๐ บาท</p>

โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน	ระยะเวลา/งบประมาณ
๒. จัดกิจกรรมชุดลอกคลองสวนหลวง ๑	๑. ประธานชุมชนประชุมสมาชิกในชุมชน กำหนดวัน จัดกิจกรรมชุดลอกคลองสวนหลวง ๑ และแจ้งให้บ้านที่รับผิดชอบ ตามตารางร่วมกิจกรรมของชุมชนทราบ ๒. จัดทำหนังสือถึงสำนักงานเขตบางคอแหลม ขอความร่วมมือจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษา โยธา ร่วมกับชุมชนเก็บขยะ กำจัด ผักตบชวา ลอกคลอง	๓ เดือน ๑ ครั้ง ใช้งบประมาณจากงบพัฒนาชุมชน ๑๐,๐๐๐ บาท
๓. รณรงค์ให้ปลุกต้นไม้บริเวณริ้วบ้าน	๑. รณรงค์ ประชาศเสียดตามสาย (หอกระจายข่าว) ให้ประชาชนปลุกต้นไม้บริเวณริ้วบ้านเพื่อเป็นแนวชะลอการลุกลามของไฟให้ช้าลงจนกว่าเจ้าหน้าที่ดับเพลิงจะเข้ามาดับเพลิง โดยเฉพาะต้นกล้วยพัด (ซึ่งคุณสมบัติต้นไม้ดังกล่าวมีส่วนช่วยในการชะลอการลุกลามของไฟ)	ไม่ใช้งบประมาณ

๒. จัดกิจกรรมสำรวจ ตรวจสอบสายไฟฟ้า และซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุด เพื่อป้องกันกระแสไฟฟ้าลัดวงจร

โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน	ระยะเวลา/งบประมาณ
กิจกรรมสำรวจ ตรวจสอบสายไฟฟ้า และซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุด	๑. ประธานชุมชน ประชุมสมาชิกในชุมชน กำหนดวัน ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุด ๒. จัดทำหนังสือถึงการไฟฟ้านครหลวงขอความร่วมมือส่งช่างผู้ชำนาญในการซ่อมสายไฟฟ้า และเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ พัดลม ตู้เย็น เป็นต้น ๓. จัดทำหนังสือถึงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ขอความร่วมมือส่งนักศึกษาและอาจารย์ แผนกไฟฟ้าร่วมกิจกรรมซ่อมสายไฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ยกเว้นเปลี่ยนวัสดุ อุปกรณ์ เจ้าของอุปกรณ์ จะต้องเป็นผู้จัดหาให้	เดือนละ ๑ ครั้ง/ไม่ใช้งบประมาณ

๓. ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เพื่อเพิ่มความรู้ในด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย และแจ้งเตือนให้ระมัดระวังถึงสาเหตุที่อาจทำให้เกิดอัคคีภัย โดยประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน พุดแจ้งเตือนในเรื่องการจุดธูปเทียนบูชาพระ การถอดปลั๊กไฟเครื่องใช้ไฟฟ้า ก่อน

ออกจากบ้าน และเรื่องอื่นๆ ที่อาจจะเป็นสาเหตุให้เกิดอหิวาต์ เป็นการย้ำเตือนให้ระมัดระวังและสามารถแจ้งข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่างๆ ได้ด้วย โดยดำเนินการวันละ ๒ ครั้ง ช่วงเช้าและเย็น ใช้เวลาช่วงละ ๕ นาที

๔. จัดตั้งชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอหิวาต์ในชุมชนสวนหลวง ๑

๔.๑ ประธานชุมชนสวนหลวง ๑ เชิญกรรมการชุมชน สมาชิกในชุมชน ประชุมและจัดตั้งชุดอาสาสมัครป้องกันภัยและระงับอหิวาต์ในชุมชนสวนหลวง ๑ โดยพิจารณาจากผู้ที่มิใช่จิตอาสา มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ผ่านการอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีหลายสาขาอาชีพตามจำนวนที่เห็นสมควร และกำหนดสถานที่ทำการของชุดอาสาสมัคร เช่น มัสยิด เพื่อเป็นที่ทำงานหรือที่นัดพบปะพูดคุยยามว่าง

๔.๒ จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอหิวาต์ โดยดำเนินการดังนี้

๑. ประธานชุมชนจัดทำหนังสือถึงหัวหน้าสถานีดับเพลิงยานนาวาขอให้จัดส่งวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้รับการฝึกอบรม ในเรื่องการเกิดเพลิงไหม้ การแบ่งประเภทของเพลิงไหม้ การป้องกันแหล่งกำเนิดไฟ การใช้ถังดับเพลิง เครื่องดับเพลิงหาบหาม วิธีการดับเพลิงประเภทต่างๆ การอพยพหนีภัยและฝึกปฏิบัติ ฝึกอบรม จำนวน ๑ วัน สถานที่ภายในชุมชนที่เห็นเหมาะสม เช่น มัสยิดอัล-อติกใช้งบประมาณจากงบพัฒนาชุมชนและขอสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิศาลเจ้ากวนอู

๔.๓ มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ ดังนี้

๑. จัดทำแผนผังบ้านเรือนของสมาชิกชุมชนทุกหลังคาเรือน ถนน ตรอก ซอย ทางเข้า ทางออก ความกว้าง ความยาว ของทางเดินภายในชุมชน จุดติดตั้งหัวดับเพลิง แหล่งน้ำ โดยจัดทำจำนวน ๓ ชุด เก็บไว้ที่ประธานชุมชน ๑ ชุด ส่งมอบให้สำนักงานเขตบางคอแหลม ๑ ชุด และมอบให้สถานีดับเพลิงยานนาวา ๑ ชุด เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบและสามารถให้การช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดอหิวาต์

๒. สำรวจหัวดับเพลิง เครื่องดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง เครื่องดับเพลิงชนิดหาบหาม ตรวจสอบ ทดลองเครื่องยนต์ ทุก ๑๕ วัน ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๓. สำรวจจำนวนสมาชิกภายในชุมชนทุกหลังคาเรือน แยกชาย หญิง เด็ก คนชรา คนเจ็บป่วย ในกรณีบ้านหลังใดมีเด็ก คนชรา คนเจ็บป่วย ให้ติดธงสัญลักษณ์ไว้ที่หน้าบ้านเพื่อเข้าไปช่วยเหลือเมื่อเกิดภัย

๔. กำหนดสัญญาณเตือนภัยภายในชุมชน เช่น ไซเรน กระดิ่ง ระฆัง และแจ้งเตือนเมื่อเกิดอหิวาต์ โดยเปิดสัญญาณผ่านเครื่องกระจายเสียงภายในชุมชน

๕. จัดทำแผนป้องกันและระงับอหิวาต์ในชุมชน รายละเอียดภายในแผนประกอบด้วย

- สภาพปัญหาของชุมชน
- วัตถุประสงค์
- ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน เช่น ที่ตั้ง อาณาเขต จำนวนประชากร

จำนวนครัวเรือน จุดติดตั้งเครื่องดับเพลิง แหล่งน้ำ

- แผนที่ชุมชน
- แผนที่เสี่ยงภัยของชุมชน (แสดงตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือน พื้นที่เสี่ยงพื้นที่ปลอดภัย เส้นทางอพยพ)

- จุฬารวมพล

๖. ซ้อมตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย โดยประธานชุมชน ประชุมคณะกรรมการชุมชนและเจ้าหน้าที่ชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน กำหนดวันฝึกซ้อม เพื่อให้เป็นไปตามแผน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยจัดทำหนังสือเชิญเจ้าหน้าที่จากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ผู้อำนวยการเขตบางคอแหลม หัวหน้าฝ่ายปกครองพร้อมเจ้าหน้าที่ ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาล วัดพระยาไกร หัวหน้าฝ่ายเทศกิจพร้อมเจ้าหน้าที่ และหัวหน้าสถานีดับเพลิงยานนาวา พร้อมเจ้าหน้าที่ ร่วมสังเกตการณ์และเป็นที่ปรึกษาในการฝึกซ้อม

๗. เมื่อเกิดอัคคีภัยในชุมชนชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยจะต้องมอบหมายเจ้าหน้าที่ในชุดให้เป็นผู้แจ้งข่าวในทันทีที่เกิดภัย เช่น แจ้งสถานีดับเพลิงยานนาวา หน่วยอาสาสมัครป้องกันบรรเทาต่างๆ สำนักงานเขตบางคอแหลม ไฟฟ้า เป็นต้น ไม่ต้องรอนดับเพลิงไม่ได้จึงแจ้ง เพราะอาจจะเกิดความเสียหายจนไม่สามารถที่จะควบคุมได้ และจะต้องเป็นผู้นำชุดอาสาสมัครและผู้ดับเพลิงเข้าสถานที่เกิดเหตุเพราะเป็นผู้ชำนาญในเส้นทางเข้าออกของพื้นที่

๔.๔ จัดประชุมอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัย ดำเนินการเดือนละ ๑ ครั้ง โดยประธานชุมชนนัดและจัดการประชุม เพื่อให้สมาชิกได้พบปะพูดคุยจัดทำทะเบียนสมาชิก เบอร์โทรศัพท์ จัดตั้งกลุ่มไลน์ เพื่อส่งข่าวข้อมูลต่างๆ และเพื่อเพิ่มความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยใช้เวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง

ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ – กันยายน ๒๕๕๙

งบประมาณ

ใช้งบประมาณในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน ๑๐,๐๐๐ บาท ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ สำนักงานเขตบางคอแหลม งบสนับสนุนจากมูลนิธิศาลเจ้ากวนอู

แผนการปฏิบัติ (Action Plan)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ(ปีงบประมาณ ๒๕๕๙)												งบประมาณ	สถานที่ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.					
๑. ปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชนสวนหลวง ๑																	
๑.๑ กิจกรรม Big Cleaning Day	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	งบพัฒนาชุมชน	ในชุมชน	ประธาน/คณะกรรมการชุมชน		
๑.๒ กิจกรรมชุดลอกคลองสวนหลวง ๑			✓			✓						✓	งบพัฒนาชุมชน	คลองสวนหลวง ๑	ประธาน/คณะกรรมการชุมชน		
๑.๓ รณรงค์ปลูกต้นไม้บริเวณรั้วบ้าน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ไม่ใช้งบประมาณ	บ้านเรือนประชาชน	ประธาน/คณะกรรมการชุมชน		
๒. กิจกรรมสำรวจตรวจสอบสายไฟฟ้าและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ไม่ใช้งบประมาณ	มัสยิดอัล-อติก	ประธาน/คณะกรรมการชุมชน		
๓. ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายทุกวันเช้าและเย็น ช่วงเวลาละ ๕ นาที	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ไม่ใช้งบประมาณ	ที่ทำการชุมชน	ประธาน/คณะกรรมการชุมชน		
๔. จัดตั้งชุดอาสาสมัคร	✓												ไม่ใช้งบประมาณ	มัสยิดอัล-อติก	ประธานชุมชน		
๔.๑ จัดฝึกอบรม		✓											งบพัฒนาชุมชน	มัสยิดอัล-อติก	ประธาน/คณะกรรมการชุมชน/ ดับเพลิงยานนาวา		
๔.๒ จัดทำแผน		✓											ไม่ใช้งบประมาณ	มัสยิดอัล-อติก	ประธานชุมชน/กรรมการชุมชน/ชุด อาสา/สำนักงานเขต/ ดับเพลิงยานนาวา		
๔.๓ ฝึกซ้อมแผน						✓							งบพัฒนาชุมชน/ ขอรับการสนับสนุน จากมูลนิธิศุภนิเวศน์ กวนอู	ชุมชน	ประธานชุมชน//ชุดอาสาสมัคร		
๔.๔ จัดประชุมชุดอาสาสมัครฯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ไม่ใช้งบประมาณ	มัสยิดอัล-อติก	ประธานชุมชน		

แนวทางในการบริหารความเสี่ยง

การที่จะดำเนินการให้ชุมชนสวนหลวง ๑ เป็นชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย การปฏิบัติงานบางขั้นตอนมีความเสี่ยงที่อาจจะทำให้ไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด และมีแนวทางในการบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	แนวทางในการบริหารความเสี่ยง
๑. การสรรหาอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน	- สมาชิกในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจ เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต้องคำนึงถึงปากท้องของครอบครัว เป็นสำคัญ	- ประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชนต้องชี้แจงให้สมาชิกในชุมชนให้ความสำคัญและแสดงให้เห็นถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ชีวิตและทรัพย์สินของสมาชิกในชุมชน
๒. การจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย	- ชุดอาสาสมัครอาจจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยไม่ละเอียด ครบถ้วน ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติตามแผน	- ประธานชุมชนประสานฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางคอแหลม จัดเจ้าหน้าที่ร่วมกำหนดรูปแบบในการจัดทำแผนเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำ และประสานสถานีดับเพลิงยานนาวา ร่วมให้คำปรึกษา แนะนำ
๓. การฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน	- การฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ - สมาชิกในชุมชนบางรายไม่สามารถเข้าร่วมการฝึกซ้อมได้ เนื่องจากต้องประกอบอาชีพการงาน	- ชุมชนควรมีงบพัฒนาชุมชนเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท มาเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกซ้อม - ประธานชุมชนควรขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และภาคเอกชน เช่น มูลนิธิศาลเจ้ากวนอู - ประธานชุมชนควรกำหนดวันฝึกซ้อมในช่วงที่สมาชิกชุมชนมีความพร้อมในการเข้ารับการฝึกซ้อม

การประเมินผล

การดำเนินการให้ชุมชนสวนหลวง ๑ เป็นชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่นั้น มีตัวชี้วัดความสำเร็จเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล และการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล	การเก็บรวบรวมข้อมูล
๑. วัดความรู้ในด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยโดยจำนวนผู้ผ่านการทดสอบไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐	- จัดทำแบบทดสอบหลังเสร็จสิ้นการอบรม	- ประธานชุมชนเก็บข้อมูลทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม
๒. ชุมชนมีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนจำนวน ๑ แผน	- เอกสารแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยของชุมชนถูกต้องและมีรายละเอียดครบถ้วน	- ประธานชุมชน คณะกรรมการชุมชนและชุดอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยฯ จัดทำแผนในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘
๓. ชุมชนมีการฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยของชุมชนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	- การทดสอบการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยของชุมชน	- ประธานชุมชนเก็บข้อมูลการฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยของชุมชนในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อเสนอแนะ

๑. การสร้างชุมชนต้นแบบในการป้องกันและระงับอัคคีภัย เมื่อดำเนินการในชุมชนสวนหลวง ๑ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว เห็นควรขยายผลไปยังชุมชนอื่นจนครบทุกชุมชนในพื้นที่เขตบางคอแหลม

๒. กรุงเทพมหานครควรจัดสรรงบประมาณในด้านการป้องกันอัคคีภัยชุมชนดังนี้

๒.๑ งบประมาณ ให้แก่อาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงในการเข้าเวรยามเฝ้าระวังภัยให้แก่ชุมชนเพื่อจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

๒.๒ งบประมาณ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ชุมชนอย่างทั่วถึงและเพียงพอ เช่น เครื่องดับเพลิงชนิดหาลบหาย สายส่งน้ำ และน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้ในการทดลองเครื่องยนต์

๒.๓ งบประมาณในการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัย และงบประมาณในการฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยของชุมชน

บรรณานุกรม

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก

http://projectwre.eng.chula.ac.th/watercu_eng/sites/default/lecture%20intro%20๒๐๑๑๒๖๘๑%20materials/.

ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๐ [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก

http://pattana-rachatawee.myreadyweb.com/storage_upload/๑๒/๕๕๔๑๕/uploads/files

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.๒๕๔๘. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก http://๒๐๓.๑๕๗.๑๕๗.๔/GCC/public_consultation๒๕๔๘.pdf

ยุพาพร รูปงาม. (๒๕๔๕) การมีส่วนร่วมของข้าราชการ สำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบข้าราชการ
ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

**คู่มือประชาชนในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน : การจัดทำแผนป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยของชุมชน**

แนวคิดและทฤษฎี Luther Gulick [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก

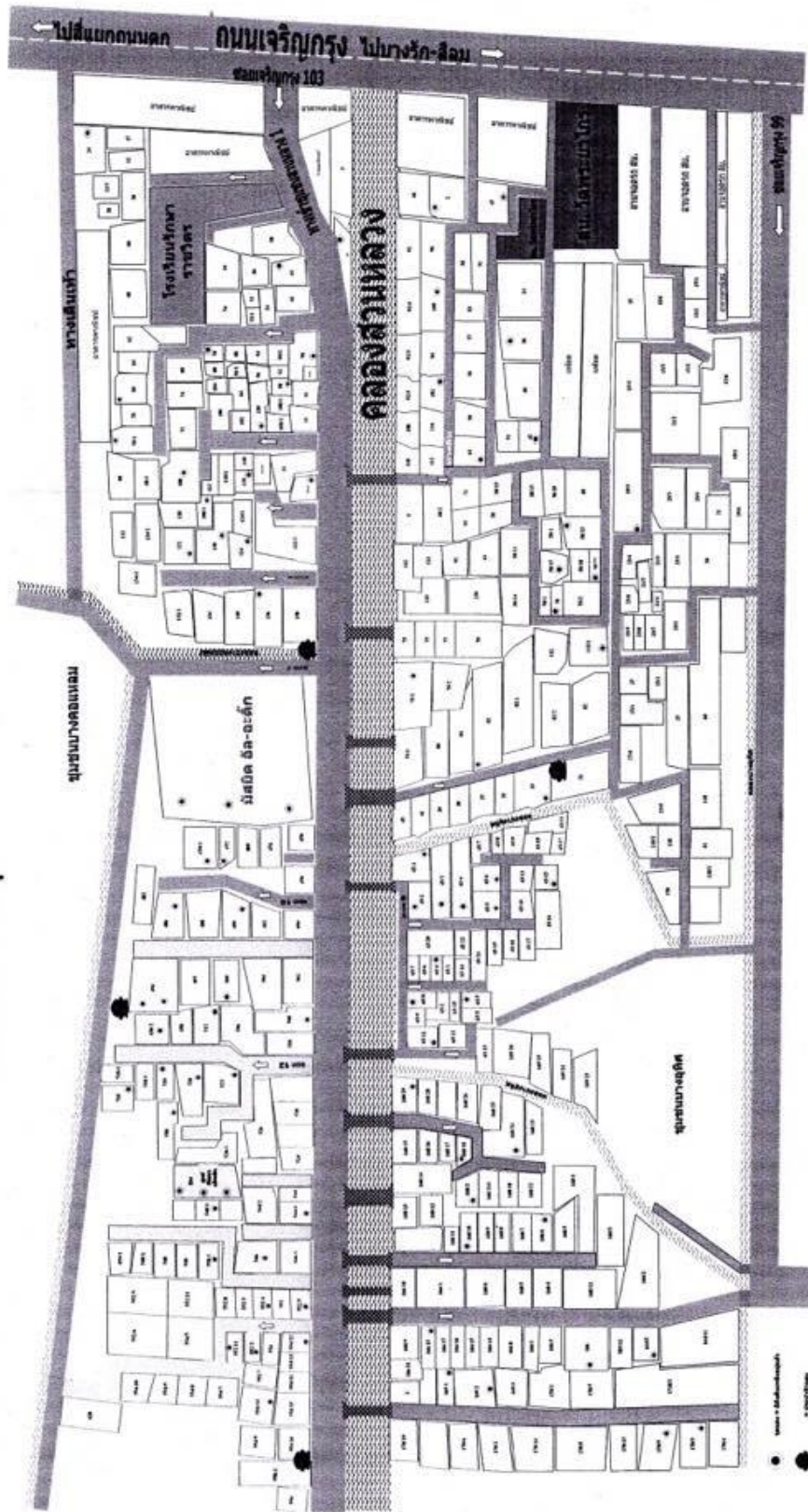
<http://khmerpen.blogspot.com/๒๐๑๓/๐๗/luther-gulick-posdcorb.html>

ภาคผนวก

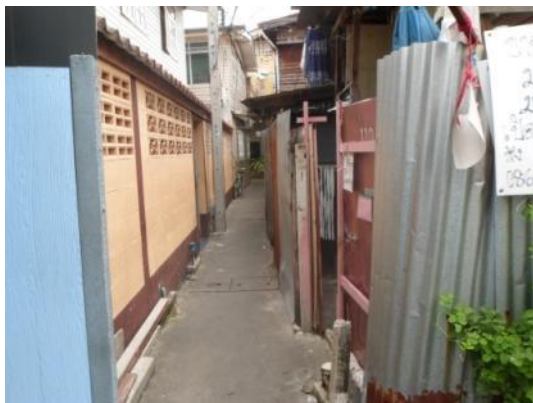
- เขตบางคอแหลม
- ชุมชน 29 แห่ง
- ชุมชนแออัด
 - ชุมชนเก่าเมือง
 - ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร
 - เศรษฐชุมชน
 - ★ ชุมชนเมือง
- จำนวน 26 ชุมชน
- จำนวน - ชุมชน
- จำนวน - ชุมชน
- จำนวน 3 ชุมชน

แผนผังชุมชน สวนหลวง 1

ภาพชุมชนสวนหลวง ๑

ข้อมูลชุมชน เขตบางคอแหลม

ลำดับที่	ประเภทชุมชน	ชื่อชุมชน	ที่ตั้ง			จุดสังเกต	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนประชากร	จำนวนบ้าน	จำนวนครัวเรือน	กรรมสิทธิ์ที่ดิน	เจ้าของที่ดิน
			ซอย	ถนน	แขวง							
๑	แออัด	บางคอแหลม	เจริญกรุง ๑๐๓	เจริญกรุง	บางคอแหลม	ข้างมัสยิดอัล-อติก	๑๓	๓๐๙๐	๔๒๘	๙๙๐	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒	แออัด	สวนหลวง ๑	เจริญกรุง ๑๐๓	เจริญกรุง	บางคอแหลม	หลัง สน.วัดพระยาไกร	๑๕	๒๖๔๐	๕๒๔	๘๘๑	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๓	แออัด	เซ่งกี	เจริญกรุง ๗๘	เจริญกรุง	บางคอแหลม	หลังวัดลาดบัวขาว	๕	๗๓๒	๑๒๔	๑๕๕	ตนเอง	เอกชน
๔	แออัด	วัดลาดบัวขาว	เจริญกรุง ๘๐	เจริญกรุง	บางคอแหลม	ข้างวัดลาดบัวขาว	๒	๔๙๐	๖๔	๖๕	ตนเอง	เอกชน
๕	แออัด	วัดจันทรีใน	เจริญกรุง ๑๐๕	เจริญกรุง	บางคอแหลม	หลังโรงแรมทองธารา	๑๔	๓๑๗๓	๔๘๖	๘๘๐	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๖	แออัด	เชิงสะพานกรุงเทพ	ซอย ๒	พระรามที่ ๓	บางคอแหลม	ใกล้สี่แยกถนนตก	๒.๒	๔๔๐	๕๘	๗๒	ตนเอง/เช่า	กรมการศาสนา
๗	แออัด	มาตานุสรณ์	มาตานุสรณ์	มไหสวรรย์	บางคอแหลม	เชิงสะพานกรุงเทพ ฝั่งพระนคร	๙	๗๘๗	๑๒๕	๑๔๙	เช่า	เอกชน
๘	แออัด	หลัง ร.พ. เจริญกรุง ประชากรักษ์	เจริญกรุง ๑๐๙	เจริญกรุง	บางคอแหลม	หลังโรงพยาบาล เจริญกรุงประชากรักษ์	๙	๑๐๖๐	๑๐๕	๒๖๕	เช่า	เอกชน
๙	แออัด	ซอยวัดอินทร์บรรจง	ซอย ๖	พระรามที่ ๓	บางคอแหลม	ข้างวัดอินทร์บรรจง	๑๑	๘๑๐	๒๓๐	๑๔๒	ตนเอง/เช่า	เอกชน/ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๑๐	เมือง	อาคารสงเคราะห์ บางคอแหลม	ซอย ๗	พระรามที่ ๓	บางคอแหลม	ติดสำนักงานเขต บางคอแหลม	๑.๔๘	๓๔๕	๑๔๔	๑๔๔	เช่า	กรุงเทพมหานคร
๑๑	แออัด	ซอยบุญประทานพร	สุดประเสริฐ	สุดประเสริฐ	บางโคล่	ใกล้กองวิมลโรค สุดซอยเจริญกรุง ๘๕	๑๕	๕๒๒	๘๐	๑๑๖	ตนเอง/เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๑๒	แออัด	ห้องเย็น	เจริญกรุง ๑๐๕	เจริญกรุง	บางโคล่	เข้าซอยเจริญธรรม	๒	๕๑๘	๖๖	๘๐	เช่า	เอกชน
๑๓	แออัด	บางโคล่	ซอย ๒๒	พระรามที่ ๓	บางโคล่	ข้างวัดบางโคล่นอก	๕.๘๙	๘๒๒	๗๖	๑๐๔	เช่า	กรมการศาสนา
๑๔	แออัด	วัดไผ่เงิน	จันทน์ ๔๒	จันทน์	บางโคล่	ข้างวัดไผ่เงินโชตนาราม	๓๐	๓๗๑๒	๔๓๒	๖๗๘	ตนเอง/เช่า	เอกชน/ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ข้อมูลชุมชน เขตบางคอแหลม

ลำดับที่	ประเภทชุมชน	ชื่อชุมชน	ที่ตั้ง			จุดสังเกต	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนประชากร	จำนวนบ้าน	จำนวนครัวเรือน	กรรมสิทธิ์ที่ดิน	เจ้าของที่ดิน
			ซอย	ถนน	แขวง							
๑๕	แออัด	โรงแก้ว	-	รัชดาภิเษก	บางโคล่	หลังมัสยิดอมมันนฤมิต	๕	๑๕๔๘	๑๘๑	๔๐๖	ตนเอง/เช่า	เอกชน/ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๑๖	เมือง	เมืองอยู่ดี	อยู่ดี ๑๐	-	บางโคล่	ติดตลาดซอยอยู่ดี	๑๐	๑๐๖๐	๕๒๔	๕๕๒	ตนเอง	-
๑๗	แออัด	มิตรสัมพันธ์	เจริญกรุง ๗๗	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	หลังหมู่บ้านกัญญาเฮ้าส์	๗	๒๙๘	๕๒	๗๙	ตนเอง/เช่า	เอกชน/ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๑๘	แออัด	ซอยโรงเจ	เจริญกรุง ๘๕	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	ตรงข้ามโรงแรมแม่น้ำ	๑๐	๑๐๔๓	๓๔๓	๑๘๐	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๑๙	แออัด	ซอยเจริญกรุง ๘๙	เจริญกรุง ๘๙	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	ตรงข้ามวัดราชสิงขร	๖	๘๖๖	๑๓๕	๒๕๒	ตนเอง/เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๐	แออัด	สวนหลวง ๒ / วัดราชสิงขร	เจริญกรุง ๘๗	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	ตรงข้ามโรงแรมแม่น้ำ	๕	๒๔๗๐	๒๗๔	๕๕๑	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๑	แออัด	วัดพระยาไกรระยะ ๓	เจริญกรุง ๙๑	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	สุดซอยเจริญกรุง ๙๑	๑	๗๐๘๗	๗๘๙	๑๕๗๕	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๒	แออัด	บางอุทิศ	เจริญกรุง ๙๙	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	สุดซอยเจริญกรุง ๙๙	๗๕	๓๐๐๐	๕๒๐	๘๐๐	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๓	แออัด	หลังตลาดเก่าวัดพระยาไกร	เจริญกรุง ๗๖	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	ตรงข้ามสน.วัดพระยาไกร	๑๐	๘๑๐	๒๑๖	๑๙๐	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๔	เมือง	ซอยเจริญกรุง ๖๖	เจริญกรุง ๖๖	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	ใกล้ทางแยกถนนจันทน์	๑	๑๘๔	๔๐	๕๔	ตนเอง/เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๕	แออัด	ศาลเจ้าแดง	เจริญกรุง ๘๕	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	ตรงข้ามโรงแรมแม่น้ำ	-	๗๗๘	๑๑๘	๑๗๕	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๖	แออัด	ร่วมใจพัฒนา	เจริญกรุง ๘๕	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	สุดซอยเจริญกรุง ๘๕	-	๙๙๓	๒๕๖	๒๕๔	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
๒๗	แออัด	หลังสามร้อยห้อง	เจริญกรุง ๑๐๗	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	หลังวัดจันทรีใน	-	๖๓๕	๑๙๘	๒๐๐	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ข้อมูลชุมชน เขตบางคอแหลม

ลำดับที่	ประเภทชุมชน	ชื่อชุมชน	ที่ตั้ง			จุดสังเกต	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนประชากร	จำนวนบ้าน	จำนวนครัวเรือน	กรรมสิทธิ์ที่ดิน	เจ้าของที่ดิน
			ซอย	ถนน	แขวง							
๒๘	แออัด	บาหยัน	เจริญกรุง ๗๕	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	หลังมัสยิดบาหยัน	-	๕๐๑	๙๓	๑๐๒	ตนเอง/เช่า	เอกชน
๒๙	แออัด	ศาลเจ้าแม่ตะเคียนทอง	เจริญกรุง ๘๕	เจริญกรุง	วัดพระยาไกร	ตรงข้ามโรงแรมแม่น้ำ	-	๗๖๙	๑๐๖	๑๔๘	เช่า	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ข้อมูลเหตุเพลิงไหม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - พ.ศ. ๒๕๕๗

วัน เดือน ปี	สถานที่เกิดเพลิงไหม้	จำนวนบ้าน	
		หลัง	ครอบครัว
๒๔ มกราคม ๒๕๕๕	ซอยบ้านใหม่ (เจริญกรุง ๘๕ แยก ๑๖)	๕ หลัง	๑๑ ครอบครัว
๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕	หมู่บ้านรักดี	๑ หลัง	๑ ครอบครัว
๒๔ เมษายน ๒๕๕๕	ชุมชนบุกรุกสะพานแขวน ถนนพระรามที่ ๓	๕ หลัง	๕๘ ครอบครัว
๔ ตุลาคม ๒๕๕๕	ชุมชนวัดจันทรีใน (เจริญกรุง ๑๐๓/๒)	๑๕ หลัง	๒๗ ครอบครัว
๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕	ชุมชนหลังตลาดเก่าวัดพระยาไกร (เจริญกรุง ๗๔/๓)	๑๔ หลัง	๑๙ ครอบครัว
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖	บริเวณถนนเจริญราษฎร์ ซอย ๗	๑ หลัง	๑ ครอบครัว
๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖	ซอยจันทน์ ๔๒ (ติดพื้นที่เขตสาทร)	๑ หลัง	๑ ครอบครัว
๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗	ซอยมิตรสัมพันธ์	๑ หลัง	๑ ครอบครัว
๑๙ เมษายน ๒๕๕๗	ซอยเจริญกรุง ๑๐๗	๘ หลัง	๘ ครอบครัว
๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗	ซอยวัดไผ่เงิน	๑ หลัง	๑ ครอบครัว

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

นางชดาวรรณ ป่าไม้

วัน เดือน ปีเกิด	๔ เมษายน ๒๕๐๗
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางคอแหลม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางคอแหลม เลขที่ ๑๙๓ ถนนพระรามที่ ๓ แขวงบางคอแหลม เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. ๒๕๓๐	ศิลปะศาสตร์บัณฑิต (รัฐศาสตร์) ม.รามคำแหง
พ.ศ. ๒๕๕๐	ศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ ม.รามคำแหง
ประวัติการรับราชการ	
๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓	เจ้าพนักงานปกครอง ๓ หมวดทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน งานทะเบียน สำนักงานเขตดุสิต
๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕	เจ้าพนักงานปกครอง ๔ งานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตดุสิต
๑ ตุลาคม ๒๕๓๗	เจ้าพนักงานปกครอง ๕ งานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตดุสิต
๓ มกราคม ๒๕๓๘	เจ้าพนักงานปกครอง ๕ งานปกครอง ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางกอกใหญ่
๑๒ มกราคม ๒๕๔๑	เจ้าพนักงานปกครอง ๖ ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตดอนเมือง
๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑	เจ้าพนักงานปกครอง ๖ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางกอกใหญ่
๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๖	เจ้าพนักงานปกครอง ๖ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตจอมทอง
๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๘	เจ้าพนักงานปกครอง ๗ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตจอมทอง
๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔	เจ้าพนักงานปกครอง ๗ หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางคอแหลม
๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ - ถึงปัจจุบัน	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางคอแหลม

รางวัลหรือผลงาน

-